

การออกแบบไพ่ทาโรต์จากเทพฮินดูในบริบทความเชื่อของคนไทยด้วยรูปแบบการ์ตูนจิปี

Chibi Tarot Card Design Based on Hindu Gods within the Context of Thai Beliefs

วลัยภรณ์ สนธิ^{1*} และ จิรประภา เม่นสุวรรณ²

^{1*} สาขาวิชาศิลปกรรม คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปกรรม คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

*ติดต่อ : walaiporns@sau.ac.th, โทรศัพท์: 02-8074500 ต่อ 190

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การออกแบบไพ่ทาโรต์จากเทพฮินดูในบริบทความเชื่อของคนไทยด้วยรูปแบบการ์ตูนจิปี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายและบทบาทของเทพฮินดูที่ปรากฏในบริบทสังคมไทย นำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานออกแบบที่มีความร่วมสมัยด้วยรูปแบบการ์ตูนจิปี แต่ยังคงสะท้อนบริบทความเชื่อของคนไทย

วิธีการดำเนินงานเริ่มจากการศึกษาข้อมูลด้านประวัติของเทพ ความเชื่อ และสัญลักษณ์ที่ปรากฏ จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลนำประเด็นสำคัญที่สามารถถ่ายทอดให้สื่อความหมายของเนื้อหาได้ตรงตามลักษณะตัวละคร เพื่อพัฒนาแบบร่างและจัดวางองค์ประกอบให้สมบูรณ์ ซึ่งเป็นผลงานเทคนิคจิตรกรรมดิจิทัล โดยให้ความสำคัญกับรูปแบบ สี รายละเอียดที่มีความสัมพันธ์กับตัวละคร และยังคงมีความสอดคล้องกับความเชื่อในแบบของคนไทย ผ่านตัวละครรูปแบบจิปีไปวางบนไพ่ทาโรต์ที่คัดเลือกเป็นจำนวน 15 ใบ

ผลการวิจัยพบว่า การนำเนื้อหาและสัญลักษณ์มาถ่ายทอดในรูปแบบการ์ตูนจิปีให้มีความร่วมสมัย ทำให้การสื่อความหมายมีความน่าสนใจและเข้าใจง่ายขึ้น โดยยังคงมีความสอดคล้องกับเชื่อดั้งเดิมจากรายละเอียดขององค์ประกอบที่นำมาแสดงออก ทั้งนี้จากการประเมินความพึงพอใจของผู้ชมจำนวน 113 คน พบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (4.57) โดยเห็นว่าผลงานออกแบบมีความเหมาะสมทั้งทางด้านความหมาย รูปแบบ และความสวยงาม

คำหลัก: การออกแบบไพ่ทาโรต์, เทพฮินดู, การ์ตูนจิปี

Abstract

This research, titled “Chibi Tarot Card Design Based on Hindu Gods within the Context of Thai Beliefs,” aims to study the meanings and roles of Hindu deities as they appear in Thai social contexts, and to apply these findings as a guideline for creating contemporary design works in a chibi style, while still reflecting the context of Thai beliefs.

The research process began with a study of the historical background, beliefs, and symbolic representations of the deities. The data were then analyzed to identify key aspects that could be conveyed in order to communicate the intended meanings of the content in accordance with each character. These were further developed into sketches and compositions. The final works were created using digital painting techniques, with particular emphasis on form, color, and details that relate to each

character, while maintaining consistency with Thai belief systems. The chibi-style characters were then applied to a selected set of 15 tarot cards.

The results of the study revealed that presenting content and symbolism through a chibi style enhances a sense of contemporaneity, making the communication of meaning more engaging and easier to understand, while still preserving consistency with traditional beliefs through the details of the visual elements. Furthermore, the evaluation of 113 viewers indicated that most participants expressed the highest level of satisfaction (mean = 4.57), and perceived the design works as appropriate in terms of meaning, form, and aesthetic quality.

Keywords: Tarot card design, Hindu deities, chibi style

1. บทนำ

ความเชื่อเกี่ยวกับเทพฮินดูเป็นสิ่งที่อยู่ร่วมกับสังคมไทยมาอย่างยาวนาน แม้ว่าคนไทยส่วนมากจะนับถือพุทธศาสนาแต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าในพราหมณ์-ฮินดูกลับมีบทบาทและปรากฏตัวเกี่ยวกับความเชื่ออย่างกลมกลืนไม่ว่าจะเป็นพิธีกรรมสำคัญระดับประเทศ อาทิ พิธีแรกนาขวัญ พิธีบรมราชาภิเษก ในส่วนของคนทั่วไปก็เช่นกัน อาทิ พิธีตั้งศาลพระภูมิ หรือการกราบไหว้เทพต่าง ๆ เช่น พระพิฆเนศเทพแห่งปัญญา พระแม่ลักษมีเทพแห่งความสำเร็จ ความมั่งคั่ง [1] โดย วิโรจ นาคราตรี ได้อธิบายเกี่ยวกับ คติความเชื่อพราหมณ์-ฮินดู ไว้ความว่าเป็นสิ่งที่แทรกซึมอยู่ในมโนคติโดยเชื่อว่าเทพจะมีพลังอำนาจดลบันดาลให้กับผู้ที่เลื่อมใส ศรัทธา โดยมาจากการขอพร บนบาน ซึ่งคติเหล่านี้นับผสมผสานกลมกลืนกับยุคสมัยไม่เคยจางหายกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในสังคมไทย

ในปัจจุบันประติมากรรมเทพฮินดูในหลาย ๆ ที่ของประเทศไทยเหมือนจุดแลนด์มาร์คที่ผู้คนให้ความสนใจและเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อกราบไหว้ขอพรในสิ่งที่ตนเองต้องการประสบความสำเร็จตามความเชื่อเหล่านั้น อาทิ พระแม่ลักษมี ที่ได้รับความนิยมเพื่อขอพรด้านความรัก ความมั่งคั่ง เป็นต้น ซึ่งการเดินทางลักษณะนี้ยังเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว [2] อธิป จันทรสุรีย์ กล่าวถึง ความเชื่อที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวไว้ความว่า ทั้งนี้มุมมองที่สนับสนุนว่าเทพฮินดูไม่เคยไกลตัว

ออกไปจากสังคมไทยปัจจุบันมา เพราะว่าการเดินทางลักษณะนี้เสมือนการท่องเที่ยวและได้เป็นการบูชาสักการะตามสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ตนเองศรัทธา ซึ่งที่มาจากการเดินทางอาจมีที่มาจากสิ่งดึงดูดใจ บุคคลที่มีชื่อเสียง นำพาไป หรือแม้แต่สื่อออนไลน์ต่าง ๆ

ในบางกรณี เทพฮินดูเป็นตัวแทนของเครื่องหมายสัญลักษณ์ (Logo) ขององค์กร [3] ศิลปะ หินไชยศรี และ ไชยาลิ หินไชยศรี อธิบายถึงการใช้อนุสัญญลักษณ์จากพระพิฆเนศ ไว้ว่า เป็นแนวคิดเชิงสัญลักษณ์ กล่าวคือสมัยรัชกาลที่ 6 เริ่มมีการนำสัญลักษณ์พระพิฆเนศที่เป็นเทพแห่งศิลปวิทยาและพระสุรัสวดีที่เป็นเทพแห่งปัญญา มาใช้สำหรับการนาฏศิลป์ และต่อมาได้พระราชทานเทวรูปเป็นตราประจำสถาบัน ซึ่งต่อมาเมื่อเกิดกรมศิลปากรขึ้น จึงได้มีการรับมาเป็นตราประจำกรม ซึ่งเมื่อก่อตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากรที่แรกเริ่มถูกก่อตั้งด้วยคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มีความชำนาญเฉพาะด้านผลงานทัศนศิลป์ ก็ได้ใช้พระพิฆเนศที่เป็นตราเดียวกับกรมศิลปากร และภายหลังได้กำหนดขึ้นใหม่เป็นพระพิฆเนศประทับบนเมฆนกที่เปลี่ยนลายเส้นสีเขียววารีเดียนเป็นโลโก้ประจำมหาวิทยาลัย

ในส่วนของความเชื่อของเทพฮินดูเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับคนไทยในหลายมิติ ผลงานออกแบบที่นำแรงบันดาลใจมาจากเทพฮินดูมีหลากหลายชิ้นงาน สิ่งที่เราเห็นได้อย่างชัดเจนว่าความศรัทธาได้เข้าสู่ผู้คนในรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากอดีต ความนิยมในการเล่นอาร์ตทอย

(Art toy) ได้ขยายตัวสู่คนรุ่นใหม่อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะ พระพิฆเนศที่มีบุคลิกเป็นมิตรและเป็นมหาเทพแห่งความสำเร็จ [4] Curechaem กล่าวถึงความนิยมในปัจจุบันที่มีการนำพระพิฆเนศมาสร้างเป็นอาร์ตทอยอย่างหลากหลายได้ เพราะมีความหลากหลายในการอวดารเสมือนการเลือกศรัทธาได้ตามความต้องการ และส่วนการสร้างรูปลักษณ์ก็ถือว่าเป็นการตีความได้อย่างยืดหยุ่น โดยมีค้อยเกิดความขัดแย้งในวงกว้าง ดังนั้นภาพที่แสดงออกมาจึงมีทั้งความงามตามสมัยและความเคารพศรัทธา อาร์ตทอยพระพิฆเนศจึงไม่ได้มีแค่ความงามแต่ยังทำหน้าที่สื่อสารตัวตนของเทพและความเชื่อของผู้ศรัทธา นอกจากอาร์ตทอยแล้ว ยังมีงานออกแบบอีกหลายประเภทที่ได้รับความนิยม ไม่ว่าจะเป็นไฟฟารไรต์ ของที่ระลึก หรือใช้ในบริบทของการเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในโอกาสต่าง ๆ

การเติบโตอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ผู้คนส่วนมากเข้าถึงเทคโนโลยีได้จากหลากหลายอุปกรณ์ ทำให้การสร้างภาพการ์ตูนเป็นเรื่องง่ายและสามารถเข้าถึงการสร้างภาพได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น ด้วยแหล่งข้อมูลจากออนไลน์ไม่ว่าจะเป็น การเรียนรู้ด้านเทคนิค การลงสี ยิ่งทำให้การสร้างสรรคผลงานเป็นเรื่องใกล้ตัวของคนในปัจจุบันมากขึ้น

ตัวละครจิปี (Chibi) เป็นชื่อที่มีความคุ้นหูเพราะได้รับความนิยมมาอย่างยาวนาน ต้นกำเนิดมาจากวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่เดินทางมาสู่ประเทศไทย ลักษณะของตัวละครจิปีเป็นสิ่งที่เข้าถึงคนดูได้ง่าย เป็นตัวแทนมุมมองความน่ารักของตัวละคร และลดความตึงเครียดของตัวละครในฉาก อาทิ ฉากร้องไห้ ฉากโกรธ หรือสถานการณ์ที่มีอารมณ์รุนแรง ส่งผลให้ผู้ชมเกิดความผ่อนคลายและเอ็นดูต่อตัวละครมากยิ่งขึ้น

[5] Aulia กล่าวถึง การออกแบบตัวละครจิปี ความว่า เป็นรูปแบบที่ลดทอนสัดส่วนร่างกายให้มีลักษณะของศีรษะขนาดใหญ่และลำตัวมีขนาดเล็ก ซึ่งรูปแบบนี้จะสร้างความมิตรและจดจำได้ง่าย โดยลักษณะดังกล่าวจะเพิ่มความน่าสนใจทางด้านการสื่อสารภาพ

และสร้างความผูกพันทางอารมณ์ระหว่างผู้ชมกับตัวละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยของ [6] Sekerayu et al. ได้ศึกษาการออกแบบตัวละครจิปีสำหรับสื่อแอนิเมชัน 2 มิติ พบว่าการออกแบบตัวละครที่สามารถดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย สร้างความผูกพันทางอารมณ์ และช่วยให้การสื่อสารเนื้อหามีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะลักษณะตัวละครซึ่งมีลักษณะศีรษะใหญ่ ดวงตาขนาดใหญ่ และลำตัวขนาดเล็ก ซึ่งช่วยความรู้สึกน่ารัก เป็นมิตร และทำให้ผู้ชมจดจำตัวละครได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังสร้างความผูกพันทางด้านอารมณ์ระหว่างผู้ชมกับตัวละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การออกแบบตัวละครและองค์ประกอบมีความบทบาทสำคัญต่อการสื่อสารความหมาย ซึ่งเมื่อนำตัวละครจิปีมาสื่อสารบนสื่อไฟฟารไรต์ จึงอาจเป็นแนวทางหนึ่งของการสื่อสารทางภาพที่มีความร่วมสมัยทำให้ผู้ชมเข้าถึงตัวละครและความหมายของไฟได้ง่ายขึ้น

[7] Da Silva และ Gallegos อธิบายว่า ไฟฟารไรต์เป็นสื่อศิลปะที่ใช้สัญลักษณ์และองค์ประกอบทางภาพในการถ่ายทอดความหมาย อารมณ์ และแนวคิดของมนุษย์ โดยรูปแบบของไฟสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคม วัฒนธรรม และการตีความของศิลปินแต่ละยุคสมัยได้ ขณะที่ยังคงความหมายหลักของไฟไว้

แนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ไฟฟารไรต์สามารถนำมาตีความและออกแบบใหม่ในรูปแบบร่วมสมัยได้ ดังนั้นเมื่อเลือกการสร้างสรรคผลงานที่อยู่ตรงกลางระหว่างสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมแห่งศรัทธาอย่างเทพฮินดูและวัฒนธรรมที่สร้างรอยยิ้ม จึงเกิดการสร้างสรรค์ผลงานภาพการ์ตูนจิปีที่นำเทพฮินดูในบริบทของคนไทยมาออกแบบเป็นไฟฟารไรต์ มีการเลือกการสร้างตัวละครเทพที่เจาะจง ซึ่งเป็นเทพที่คนไทยคุ้นเคยมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน โดยรักษาสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนของเทพฮินดูไว้โดยไม่ได้ดัดแปลงและจัดวางองค์ประกอบโดยใช้โทนสีสะท้อนอำนาจบาารมีของเทพที่ในความเชื่อของคนไทย

มองได้หลายประเด็นเช่นการสืบสานอิทธิพลทางวัฒนธรรม (Soft power) รวมถึงการสร้างศรัทธาในรูปแบบที่เข้าถึงผู้คนได้ง่าย เป็นรูปแบบที่สร้างสรรค์จากศรัทธาได้ด้วยตนเอง

จากค่านิยมที่มีต่อเทพฮินดูในบริบทต่าง ๆ ที่เติบโตอย่างร่วมสมัย อีกหนึ่งสื่อที่มีความน่าสนใจ คือ ผลงานการออกแบบไฟฟารัตที่สะท้อนเกี่ยวกับความเชื่อและระบบการพยากรณ์ที่ผสมผสานไว้อย่างลงตัว การนำเทพฮินดูโดยนำสัญลักษณ์จุดเด่นในแต่ละองค์เทพก็จะยังคงรักษาความน่าเลื่อมใส และกลายเป็นรูปแบบความศรัทธาที่แฝงไปด้วยประโยชน์ต่อการใช้งานจริง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการออกแบบไฟฟารัตจากเทพฮินดูในบริบทความเชื่อของคนไทยด้วยรูปแบบการดูนจิบิ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) แนวคิดและข้อมูลพื้นฐาน 2) กระบวนการวิเคราะห์และออกแบบ 3) ผลลัพธ์งานออกแบบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ

1) แนวคิดและข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับเทพฮินดู แนวคิดเกี่ยวกับไฟฟารัต แนวคิดเกี่ยวกับการดูนจิบิ และบริบทความเชื่อของคนไทย เพื่อนำมาใช้ในงานออกแบบ

2) กระบวนการวิเคราะห์และออกแบบ เป็นการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของเทพฮินดู วิเคราะห์สัญลักษณ์และความหมายของไฟ ตลอดจนวิเคราะห์รูปแบบการดูนจิบิ การออกแบบตัวละคร เพื่อนำมาใช้ออกแบบตัวละครและองค์ประกอบของไฟฟารัต

3) ผลลัพธ์งานออกแบบ เป็นผลงานการออกแบบไฟฟารัต และความพึงพอใจของผู้ชมผลงาน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับเทพฮินดูในบริบทของคนไทย และงานออกแบบที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อที่มาจากเทพฮินดู

2.2 เพื่อออกแบบไฟฟารัตในรูปแบบการดูนจิบิ ที่สะท้อนความเชื่อที่มีต่อเทพฮินดูในบริบทของคนไทย

2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อผลงานออกแบบ

3. ประโยชน์ในการวิจัย

งานวิจัยนี้สร้างสรรค์เพื่อให้เกิดแนวทางที่สะท้อนงานออกแบบผ่านวัฒนธรรมความเชื่อที่มีต่อเทพฮินดูและสัญลักษณ์ของสังคมไทยที่มีต่อความศรัทธาในปัจจุบัน

4. ขอบเขต

4.1 ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

การออกแบบไฟฟารัต มีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการออกแบบเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เพื่อนำมาใช้ออกแบบเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งเทพฮินดูที่นำมาใช้มีข้อตกลงในความเข้าใจ คือ พระกฤษณะถือเป็นปางหนึ่งของพระวิษณุ และพระแม่กาลิถือเป็นอีกปางหนึ่งของพระแม่ปราวตี ทั้งนี้ในงานวิจัยได้จัดกลุ่มเพื่อทำการออกแบบ ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบดังนี้ คือ

4.1.1 กลุ่มเทพที่เป็นโครงสร้างของจักรวาล จำนวน 8 ภาพ คือ พระศิวะ พระพรหม พระวิษณุ พระกฤษณะ พระแม่ปราวตี พระแม่กาลิ พระแม่สุรัสวดี พระแม่ลักษมี

4.1.2 กลุ่มเทพแห่งปัญญาและการเริ่มต้น จำนวน 2 ภาพ คือ พระพินาศ พระกาติเกยะ

4.1.3 กลุ่มเทพแห่งพลังและการต่อสู้ จำนวน 5 ภาพ คือ พระอินทร์ พระสุริยะ พระราม พระแม่ทุรคา พระหนุมาน

4.2 ขอบเขตทางด้านรูปแบบ

4.2.1 งานออกแบบใช้รูปแบบการดูนจิบิ ซึ่งมีสัดส่วนความยาวของลำตัวที่มีศีรษะและลำตัวเท่ากัน

4.2.2 มีการเลือกใช้สีออกเป็น 2 ส่วน คือ วรรณะอุ่น (Warm tone) และวรรณะเย็น (Cool tone) แต่ได้มีการลดความสด (Saturation) ของสีลงทั้งสองโทน เพื่อแสดงถึงพลังความสงบนิ่ง ศรัทธา และความศักดิ์สิทธิ์

4.3 ขอบเขตทางด้านเทคนิค

งานวิจัยนี้เป็นการออกแบบไฟทาโรต์ที่คัดเลือกเป็นจำนวน 15 ใบ โดยกำหนดขนาด 7x12 เซนติเมตร ซึ่งเป็นขนาดมาตรฐานของไฟทาโรต์และเหมาะสมต่อการใช้งานจริงจับได้ถนัดมือ ซึ่งทั้งหมดถูกออกแบบด้วยการวาดภาพจิตรกรรมดิจิทัล

4.4 ขอบเขตทางการประเมินความพึงพอใจ

งานวิจัยนี้ได้ใช้แบบมาตราส่วนค่า 5 ระดับ (Likert Scale) โดยใช้วิธีการทางสถิติและประเมินจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 113 คน

5. ระเบียบวิธีวิจัย

ในงานวิจัยได้ทำการศึกษาเนื้อหาเพื่อใช้ในการดำเนินงาน โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อทำการออกแบบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 ศึกษาข้อมูลที่ใช้การสร้างสรรค์

5.1.1 ข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับเทพฮินดู เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญบทบาทที่มีต่อความเชื่อและลักษณะสำคัญของเทพแต่ละองค์ เพื่อนำมาใช้สร้างภาพประกอบเชิงสัญลักษณ์

5.1.2 ข้อมูลที่นำมาใช้ในการออกแบบตัวละคร ซึ่งตัวละครรูปแบบที่นำมาใช้สร้างภาพประกอบเป็นตัวละครจิบที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

5.1.3 ข้อมูลการจัดองค์ประกอบศิลป์

1) การจัดองค์ประกอบแบบสมมาตร (Symmetry) เป็นการจัดองค์ประกอบตรงกลางภาพ และจัดทั้งหมดอยู่ตรงกลางภาพ เพื่อแสดงถึงความมั่นคงน่าเชื่อถือ

2) การใช้สี แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 คือ การเลือกใช้สีทั้ง 2 โทน คือ โทนร้อนและโทนเย็น โดนนาคูณลักษณะของสีมาใช้เพื่อให้เกิดความกลมกลืนเป็นเอกภาพ เป็นการลดความจัดของสีและใช้ระดับน้ำหนัก (Value) อยู่ในระดับกลางไม่อ่อนหรือเข้มจนเกินไป และส่วนที่ 2 คือ การใช้สีเพื่อสะท้อนบุคลิกภาพ (Character)

ของเทพแต่ละองค์ ทั้งนี้ในส่วนรายละเอียดได้มีการลงสีแต่ละส่วนแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม

5.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์

การออกแบบไฟทาโรต์จำนวน 15 ใบ มีสร้างสรรค์ให้ไฟแต่ละใบมีรายละเอียดของแต่ละภาพแตกต่างกันออกไป โดยเน้นการจัดวางตำแหน่งของตัวละครกลางภาพ และสร้างกรอบล้อมรอบตัวละคร กรอบดังกล่าวห่างจากขอบกระดาษประมาณ 3 มิลลิเมตร

องค์ประกอบในภาพประกอบไปด้วย ดังนี้ ตัวละครเทพฮินดู 1 องค์ต่อไฟ 1 ใบ โดยการเลือกใช้สีเป็น การนำความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของไฟ ความหมายตัวละคร และการใช้สีที่ส่งเสริมความหมายของไฟให้ออกมาชัดเจน โดยที่กรอบล้อมรอบไฟ เป็นสีทองและมีลวดลายที่ซ้ำกันทุกใบเพื่อสร้างความเป็นหนึ่งอันเดียวกัน และใช้สีทองสำหรับตัวอักษรชื่อเทพ ตัวเลขที่แสดงลำดับของไฟ

6. ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า คนไทยมีความสัมพันธ์กับความเชื่อที่มาจากเทพฮินดูมาอย่างยาวนาน โดยแต่เดิมในอดีตมีการเคารพนับถือแบบมีช่องว่างและโอกาสในการเข้าถึงได้ยากกว่า ทั้งนี้ในปัจจุบันมีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด จากการเข้าถึงที่เปลี่ยนไปจากรูปแบบเดิมที่เหมือนเรื่องไกลตัว แต่ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีได้นำคนกับเทพเข้าใกล้กันได้มากยิ่งขึ้น ด้วยปัจจัยเหล่านี้ได้ทำให้รูปแบบของเทพฮินดูถูกนำมาตีความเชิงสัญลักษณ์เพิ่มขึ้นที่ทำให้งานออกแบบที่เกี่ยวกับเทพเองเติบโตตามไปด้วย ซึ่งในความหมายนี้ หมายรวมถึงผลิตภัณฑ์เชิงสัญลักษณ์และรูปแบบเทพฮินดูแต่ละองค์ที่มีความหลากหลายในการนำเสนอตามไปด้วย

ดังนั้นการออกแบบไฟทาโรต์ในรูปแบบการ์ตูนจิบิ จึงเป็นการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบที่ผสมผสานความร่วมมือ ด้วยการนำเอาสิ่งที่นิยมอย่างภาพการ์ตูนที่มีความน่ารักและเทพฮินดูที่น่าศรัทธามาแสดงออก

ทางด้านองค์ประกอบศิลป์มีการเลือกใช้สี 2
วรรณะ คือ วรรณะอุ่นและวรรณะเย็น แบ่งออกเป็น
วรรณะอุ่น 9 ใบ และวรรณะเย็น 6 ใบ การจัดเรียงลำดับ
ไพ่ทาโรต์ทำการจัดเรียงผสมคลุกเคล้ากันได้แบ่งช่วง
ของแต่ละกลุ่ม โดยการตามลำดับมีตัวเลขโรมันกำกับใน
ส่วนด้านบนของไพ่ อธิบายรายละเอียดและความหมาย
ของไพ่ตามลำดับต่อไปนี้

ไพ่ใบที่ 1 The Magician (รูปที่ 1) ไพ่ทาโรต์
รูปพระพรหม ใช้สีวรรณะเย็น เป็นไพ่ที่ให้ความหมายใน
เชิงพลังการสร้างสิ่งใหม่ เลือกใช้ตัวละครเป็นพระพรหม
เพราะสัญลักษณ์ที่สอดคล้องเป็นความหมายของผู้สร้างโลก

ไพ่ใบที่ 2 The High Priestess (รูปที่ 2) ไพ่ทา
โรต์รูปพระแม่สุรัสวดี ใช้สีวรรณะเย็น เป็นไพ่ที่ให้
ความหมายของการมีความรู้และสัญชาตญาณที่ดี เลือกใช้
ตัวละครเป็นพระแม่สุรัสวดี เพราะสัญลักษณ์ที่สอดคล้องคือ
เทพีแห่งปัญญาและความรู้ที่ถ่องแท้ลึกซึ้ง

ไพ่ใบที่ 3 The Empress (รูปที่ 3) ไพ่ทาโรต์
รูปพระแม่ลักษมี ใช้สีวรรณะเย็น เป็นไพ่ที่ให้ความหมาย
ของความอุดมสมบูรณ์ ความมั่งคั่ง ร่ำรวย เลือกใช้ตัว
ละครพระแม่ลักษมี เพราะสัญลักษณ์ที่สอดคล้องคือความ
สมบูรณ์ของชีวิตที่ท่นทรงประทานให้

ไพ่ใบที่ 4 The Emperor (รูปที่ 4) ไพ่ทาโรต์รูป
พระศิวะ ใช้สีวรรณะเย็น เป็นไพ่ที่ให้ความหมายของ
ระเบียบ อำนาจในการเป็นผู้นำในการปกครอง เลือกใช้
ตัวละครพระศิวะ เพราะสัญลักษณ์ที่สอดคล้องคือพระศิวะมี
อำนาจสูงสุดในการปกครอง

ไพ่ใบที่ 5 The Hierophant (รูปที่ 5) ไพ่ทาโรต์
รูปพระพิฆเนศ ใช้สีวรรณะเย็น เป็นไพ่ที่ให้ความหมาย
ของผู้ประสาทวิชา ความรู้ เลือกใช้ตัวละครพระพิฆเนศ
เพราะสัญลักษณ์ที่สอดคล้อง คือความหมายของผู้ชี้แนะ เป็น
เทพแห่งศิลปวิทยาการ

ไพ่ใบที่ 6 The Lover (รูปที่ 6) ไพ่ทาโรต์รูป
พระกฤษณะ ใช้สีวรรณะเย็น เป็นไพ่ที่ให้ความหมายของ
ความรัก การเดินทางของความรักด้วยหัวใจ เลือกใช้ตัว

ละครพระกฤษณะ เพราะสัญลักษณ์ที่สอดคล้องคือความรัก
ที่ลึกซึ้งและการสร้างสัมพันธ์ที่เป็นเลิศจากตำนานต่าง ๆ

ไพ่ใบที่ 7 The Chariot (รูปที่ 7) ไพ่ทาโรต์รูป
พระการติเกยะหรือพระขันธกุมาร ใช้สีวรรณะอุ่น เป็นไพ่
ที่ให้ความหมายกับความมุ่งมั่นในการก้าวสู่ชัยชนะ การ
เอาชนะอุปสรรค เลือกใช้พระการติเกยะ เพราะสัญลักษณ์
คือการทรงพาหนะนกกยูง เป็นภาพลักษณ์แม่ทัพที่ทรง
พาหนะสัตว์โดยไม่เกรงกลัวต่อสิ่งใด

ไพ่ใบที่ 8 Strength (รูปที่ 8) ไพ่ทาโรต์รูปพระ
แม่ทุรคา ใช้สีวรรณะอุ่น เป็นไพ่ที่ให้ความหมายของความ
แข็งแกร่งของจิตใจ เอาชนะสิ่งไม่ดีด้วยความเมตตา
เลือกใช้พระแม่ทุรคา เพราะสัญลักษณ์คือความเป็นแม่ที่
ปกป้องลูก จากตำนานมหาเทวีผู้สยบสิ่งชั่วร้ายเพื่อ
ปกป้องลูก

ไพ่ใบที่ 9 The Hermit (รูปที่ 9) ไพ่ทาโรต์รูป
พระหนุมาน ใช้สีวรรณะอุ่น เป็นไพ่ที่ให้ความหมาย
เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจ เสมือนการหยุดนิ่งเพื่อ
ทบทวน เลือกใช้ตัวละครพระหนุมาน เพราะสัญลักษณ์
เป็นผู้ที่ลึกซึ้งจากภายในเพื่อให้เกิดพลังสะสมภายในจนมี
ฤทธิ์เดช

ไพ่ใบที่ 10 Wheel of Fortune (รูปที่ 10) ไพ่
ทาโรต์รูปพระวิษณุ ใช้สีวรรณะเย็น เป็นไพ่ที่ให้
ความหมายเกี่ยวกับวัฏจักรหรือโชคชะตา เป็นสิ่งที่มนุษย์
ไม่สามารถกำหนดได้ เลือกใช้ตัวละครพระวิษณุ เพราะ
สัญลักษณ์คือเป็นแกนหลักของโลก และเป็นผู้ดูแลรักษาโลก
ใบนี้ให้คงอยู่ดี

ไพ่ใบที่ 11 The Justice (รูปที่ 11) ไพ่ทาโรต์
รูปพระราม ใช้สีวรรณะเย็น เป็นไพ่ที่ให้ความหมาย
เกี่ยวกับความยุติธรรม ความสมดุล ความถูกต้อง เลือกใช้
ตัวละครพระราม เพราะเป็นสัญลักษณ์ของกษัตริย์ผู้ทรง
ธรรม โดยมีคันศรเพื่อขจัดภัยอันตรายให้เกิดความ
ยุติธรรม

ไพ่ใบที่ 12 The Star (รูปที่ 12) ไพ่ทาโรต์รูป
พระแม่ปारวตี ใช้สีวรรณะอุ่น เป็นไพ่ที่ให้ความหมาย
เกี่ยวกับความหวังที่สวยงามและพลังแห่งความหวัง เลือกใช้

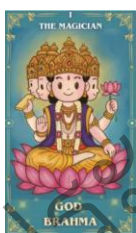
ตัวละครพระแม่ปารวตี เพราะทรงเป็นมารดาของจักรวาลที่ทรงเปี่ยมไปด้วยเมตตาและความรักที่มั่นคง

ไพ่ใบที่ 13 Death (รูปที่ 13) ไฟทาโรต์รูปพระแม่กาลิ ใช้สัวรรณะอุณ เป็นไพ่ที่ให้ความหมายจุดจบที่มีการเริ่มต้นใหม่ เป็นผู้ที่ทำลายในสิ่งที่ไม่ดี เลือกใช้ตัวละครพระแม่กาลิ เพราะสัญลักษณ์คือผู้ทรงพลังมหาศาล ภายภาพที่ดูดุค่น่ากลัว และการทำลายล้างจบสิ้นมักเกิดสิ่งดีงามตามมาเสมอ

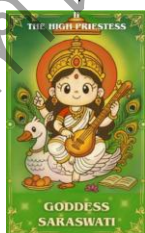
ไพ่ใบที่ 14 Temperance (รูปที่ 14) ไฟทาโรต์รูปพระอินทร์ ใช้สัวรรณะเย็น เป็นไพ่ที่ให้ความหมายเป็นกลาง การประนีประนอมอย่างนุ่มนวล เลือกใช้ตัวละครพระอินทร์ เพราะสัญลักษณ์ของพระอินทร์เสมือนผู้ควบคุมธรรมชาติและทรงเป็นเทพแห่งสายฝนและพายุ

ไพ่ใบที่ 15 The Sun (รูปที่ 15) ไฟทาโรต์รูปพระอาทิตย์ ใช้สัวรรณะอุณ เป็นไพ่ที่แสดงถึงความสว่างไสวพลังชีวิต ความกระฉ่างชัด สู่การประสบความสำเร็จ เลือกใช้ตัวละครพระสุริยะ เพราะสัญลักษณ์คือพระสุริยะเจ้าแห่งแสงอาทิตย์ เป็นบ่อเกิดของการมองเห็น เฝ้ามองทุกสิ่งได้อย่างชัดเจน

ทั้งนี้ด้านหลังของไฟ (รูปที่ 16) มีรูปแบบที่เหมือนกันทั้งหมด เป็นการให้พื้นที่หลังสีน้ำเงินเข้มในระดับเข้มมากและตัวอักษรสีทอง ซึ่งการใช้การซ้ำด้านหลังของไฟ สร้างความเป็นเอกภาพสำหรับไพ่ที่เป็นชุดเดียวกัน

รูปที่ 1 ไฟทาโรต์
รูปพระพรหม

รูปที่ 2 ไฟทาโรต์
รูปพระแม่สุรัสวดี

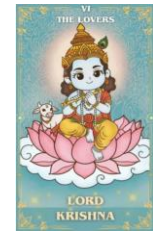
รูปที่ 3 ไฟทาโรต์
รูปพระพระแม่ลักษมี

รูปที่ 4 ไฟทาโรต์
รูปพระศิวะ

รูปที่ 5 ไฟทาโรต์
รูปพระพิฆเนศ

รูปที่ 6 ไฟทาโรต์
รูปพระภฤชณะ

รูปที่ 7 ไฟทาโรต์
รูปพระกาติเกยะ

รูปที่ 8 ไฟทาโรต์
รูปพระแม่ทุรคา

รูปที่ 9 ไฟทาโรต์
รูปพระหนุมาน

รูปที่ 10 ไฟทาโรต์
รูปพระวิษณุ

รูปที่ 11 ไฟทาโรต์
รูปพระราม

รูปที่ 12 ไฟทาโรต์
รูปพระแม่ปารวตี

รูปที่ 13 ไฟทาโรต์
รูปพระแม่กาลิ

รูปที่ 14 ไฟทาโรต์
รูปพระอินทร์

รูปที่ 16 ด้านหลัง
ไพฑาโรต์

4	ภาพรวมของการออกแบบ ทั้งหมดสื่อความหมายการเป็น ไฟฟ้าไรต์	4.49	0.50	มาก
5	ผลงานการออกแบบมีความ สร้างสรรค์และมี ลักษณะเฉพาะตัวอย่างชัดเจน	4.43	0.63	มาก
6	ความพึงพอใจโดยรวมต่องาน ออกแบบ	4.74	0.44	มากที่สุด
สรุปผลการประเมิน		4.57	0.54	มากที่สุด

รูปที่ 17 ภาพรวมของไฟทาโรต์

ที่	หัวข้อในการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ผลงานการออกแบบสามารถสะท้อนถึงความเชื่อเกี่ยวกับเทพฮินดูได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.60	มากที่สุด
2	ผลงานการออกแบบการตุนจิบิสะท้อนลักษณะตัวละครของเทพได้อย่างชัดเจน	4.43	0.60	มาก
3	การใช้สีสะท้อนความหมายเชิงสัญลักษณ์ของไฟทาว์ด	4.73	0.45	มากที่สุด

ที่	หัวข้อในการประเมิน	ฯ	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ผลงานการออกแบบสามารถสะท้อนถึงความเชื่อเกี่ยวกับเทพฮินดูได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.60	มากที่สุด
2	ผลงานการออกแบบการตุนจิปีสะท้อนลักษณะตัวละครของเทพได้อย่างชัดเจน	4.43	0.60	มาก
3	การใช้สีสะท้อนความหมายเชิงสัญลักษณ์ของไฟทาว์ด	4.73	0.45	มากที่สุด

7. สรุป

ผลงานการออกแบบได้ทำการเลือกตัวละครของ เทพอินดูที่มีความคุ้นเคยกับคนไทย โดยเลือกทำไฟฟ้าโรด 15 ใบ และเพื่อเป็นการผสมผสานกับสิ่งที่คนในปัจจุบัน ให้ความสนใจ ผู้วิจัยจึงได้เลือกตัวการ์ตูนจิบิที่มีความ น่ารัก ด้วยลักษณะที่ตัวสั้น หัวกลม ทำให้ตัวละคร ลักษณะนี้ไม่เคยสูญหายไปจากสังคมไทย แม้ว่าการแส วัฒนธรรมญี่ปุ่นจะเจียบหายไปมากกว่าแต่เขาก็ตาม แต่ อย่างไรก็ตาม ผลงานการออกแบบได้แบ่งตัวละครของ เทพอินดูเป็นการใช้สีออกตามวรรณคดี คือ สีวรรณธรรณ

และวรรณะเย็น ด้วยแนวคิดที่ความหมายของไฟสะท้อนความหมายออกมาในทางของการมีพลังที่แตกต่าง และการใช้สัญลักษณ์นี้เป็นการสนับสนุนให้ตัวละครกับความหมายของไฟแสดงออกได้ชัดเจนมากขึ้น

ทั้งนี้สิ่งที่สำคัญมากอีกหนึ่งประการ คือ การสร้างความสอดคล้องเนื้อหาให้สัมพันธ์กับสัญลักษณ์ กล่าวคือ ตัวละครจิบมีกมีหน้าตาที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นการสร้าง ความแตกต่างให้คนเข้าถึงตัวละครและความหมายของไฟ จึงต้องใส่ใจกับเรื่องของรายละเอียดที่เทพินดูแต่ละองค์มีอิทธิฤทธิ์และความน่าเกรงขามในรูปแบบของตนเอง สิ่งนี้จึงกลายเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานออกแบบนี้ออกมาสมบูรณ์

8. อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า การสร้างงานออกแบบไฟฟาร์ทที่มีต้นกำเนิดมาจากผากฝั่งตะวันตก สามารถสร้างสรรค์ร่วมกับตัวละครที่มีต้นกำเนิดในฝั่งตะวันออกอย่างเทพินดูได้ ซึ่งการสร้าง ความสัมพันธ์ลักษณะนี้ถือเป็นการเชื่อมวัฒนธรรมสู่กัน การมองหาแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์รูปแบบลักษณะอื่น อาจสร้างความหลงตัวและเพิ่มมูลค่าจากต้นทุนวัฒนธรรมบนสิ่งใหม่ที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น

ทั้งนี้จากงานวิจัยพบว่า การสร้างสรรค์ผลงานตัวละครรูปแบบจิบ สามารถออกแบบให้เทพินดูมีความใกล้ชิดกับคนทั่วไปได้มากขึ้นเหมือนการลดความน่าเกรงขามลง ทั้งนี้การประยุกต์เพื่อนำมาสร้างงานออกแบบได้คำนึงถึงสภาพสังคมปัจจุบันที่ความต้องการของคนได้มีการเปลี่ยนไป และรูปแบบที่มีการผสมผสานความน่ารักและความศรัทธาเข้าด้วยกัน ต่อยอดงานออกแบบอื่น ๆ เพิ่มเติมได้อย่างกว้างขวาง

9. ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจมีการออกแบบให้ขอบเขตการออกแบบที่ใหญ่ขึ้น เป็นไฟฟาร์ทที่ครบชุด 78 ใบ ทั้งนี้ความจำเป็นต้องการหาเทพินดูอื่น ๆ จำนวน

มากในการสร้างสรรค์ รวมถึงขอบเขตของการออกแบบเรื่องสี ทำทางที่เป็นลักษณะเฉพาะของเทพองค์นั้น ๆ

ทั้งนี้สามารถนำตัวละครที่ทำการออกแบบมาใช้บนผลิตภัณฑ์หรืองานออกแบบอื่น เพื่อสร้างมูลค่าต่อไป

10. กิตติกรรมประกาศ

ทางผู้วิจัยขอขอบคุณ นางสาวจิรประภา เม็นสุวรรณ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาดิจิทัลมีเดีย ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานการออกแบบไฟฟาร์ทจากเทพินดูในบริบทความเชื่อของคนไทยด้วยรูปแบบการตูนจิบ เป็นแนวทางการสร้างสรรค์ไฟฟาร์ทรูปแบบใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นที่สนใจต่อไป

11. เอกสารอ้างอิง

- [1] วิโรจ นาคชาตรี (2025). ความเชื่อเทพินดูของชาวไทยพุทธ: กรณีศึกษา วัดพระศรีมหาอุมาเทวี (วัดแขกสีลม), วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์, ปีที่ 44 (1), มกราคม - มิถุนายน 2568, หน้า 53-66.
- [2] อธิป จันทรสุริย์ (2021). มูเตลู : ความเชื่อกับการท่องเที่ยว, วารสารที่ทัศน์วัฒนธรรม, ปีที่ 20 (1), หน้า 220-240.
- [3] ศิลปะ หินไชยศรี และ ไชยสิทธิ์ (2560). รายงานการวิจัยเรื่อง พระพิฆเนศ: แนวคิด พัฒนาการ และวิวัฒนาการผสมผสานทางความเชื่อในสังคมไทย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธร. มปป.
- [4] Curechaem, Chisanupong (2024). Ganesha in the context of art toys in Thai society. <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/74174>, access on 12/01/2026
- [5] Aulia, G. F. (2024). Mastering the art of chibi: A comprehensive review of "Beginner's guide to drawing manga chibi girls". KOLEKTIF: Jurnal Pendidikan, Pengajaran, dan Pembelajaran, 1(2), 215-218.

<https://doi.org/10.70078/kolektif.v1i2.39>

[6] Sekarayu, D. K., Nisa, D. A., & Chidtian, A. S. C.

R. E. (2025). Designing chibi character designs for a 2D animated video: “For you who love to daydream”. Gorga: Jurnal Seni Rupa, 14(2), 572–581.

<https://doi.org/10.24114/gr.v14i2.68490>

[7] da Silva, R. S., & Gallegos, R. A. P. (2023). *The*

artistic and temporal representations of the tarot and social relationships through the crazy arcanum. *MOJ Applied Bionics and Biomechanics*, 7(1), 113-119.

[https://doi.org/10.15406/mojabb.2023.07.](https://doi.org/10.15406/mojabb.2023.07.00183)

00183

สมบูรณ์เมื่อใช้กับ
ประกาศนียบัตรนำเสนองาน
SAUNIC2026